Besluit van College van burgemeester en wethouders Teylingen

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z-24-375329/Beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen
Verantwoordelijke	TM Beleid en Advies
Zaakkenmerk/Document kenmerk	Z-24-375329/D - 818615
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevr. R. Wietsma, wethouder
Besloten in de vergadering van	

Toelichting besluit

Wij stellen voor

1. Beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen, onder voorbehoud van de door de raad vast te stellen wijzigingsverordening, vast te stellen.
2. De raadsbrief Kabelgoottegels (Verlengde Private Aansluitingen) vast te stellen.
3. Aan de raad voor te leggen het raadsvoorstel waarin de raad voorgesteld wordt om:
    1. De Verordening tot eerste wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024 vast te stellen, in verband met het toestaan van een verlengde private aansluiting voor het opladen van elektrische voertuigen vanuit huis voor zover geplaatst in door de gemeente aangelegde kabelgoottegels.
    2. Kennis te nemen van de wijziging op de toelichting van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024.

Samenvatting

Op 25 april 2024 is er een motie ingediend over het uitbreiden van de mogelijkheden voor het thuis opladen van elektrische voertuigen. Het college geeft gehoor aan deze motie en heeft op basis van diverse adviezen gekozen om verlengde private aansluiting (VPA) toe te staan door middel van het gebruik van door de gemeente aangelegde kabelgoottegels. Het college is van mening dat deze maatregel de minste hinder zal veroorzaken voor andere gebruikers van de openbare ruimte, voor een breed publiek financieel toegankelijk is en het aansprakelijkheidsrisico voor de gemeente beperkt.

Het college heeft besloten de beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen, onder voorbehoud van de door de raad vast te stellen wijzigingsverordening, vast te stellen en de raadsbrief Kabelgoottegels (Verlengde Private Aansluitingen) vast te stellen. Tevens wordt besloten aan de raad voor te leggen het raadsvoorstel waarin de raad voorgesteld wordt om de Verordening tot eerste wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024 vast te stellen, in verband met het toestaan van een verlengde private aansluiting voor het opladen van elektrische voertuigen vanuit huis voor zover geplaatst in door de gemeente aangelegde kabelgoottegels en kennis te nemen van de wijziging op de toelichting van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024.

Inleiding

Dit voorstel wordt voorgelegd als uitvoering van de motie Thuis laden d.d. 25 april 2024, en geeft gehoor aan de oproep daarin om *"te komen met regelgeving om elektrisch laden vanuit huis toe te staan en/of mogelijk te maken."* Op dit moment is dit op grond van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024 (APV) verboden. Om het gebruik van VPA mogelijk te maken is daarom aanpassing van de APV noodzakelijk. Een verlengde private aansluiting (VPA) wordt door deze aanpassing alleen toegestaan wanneer gebruik wordt gemaakt van door de gemeente aangelegde kabelgoottegels. Met aanpassing van de APV geeft de raad tevens de bevoegdheid aan het college om regels op te stellen over de aanvraag, aanleg en ingebruikname van de kabelgoottegels.

Wat willen we bereiken

Met het vaststellen van de beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen wordt gehoor gegeven aan de motie d.d. 25 april 2024. Met het vaststellen van de raadsbrief, informeert het college over de vaststelling van de regels en informeert het de raad over het besluit dat zij nog dient te nemen voor het aanpassen van de APV.

Met het toestaan van het gebruik van kabelgoottegels voor VPA, is het voor bepaalde gebruikers van elektrische voertuigen mogelijk om lokale energieopwekking te benutten voor het opladen van elektrische voertuigen. Hiermee kunnen verschillende huishoudens profiteren van lagere energiekosten. VPA kunnen voor een deel netcongestie voorkomen als er sprake is van een grote lokale opwek.

Waarom nemen we dit besluit: argumenten

3.1.1 VPA kunnen bijdragen aan een versnelling van de energietransitie

Het toestaan van VPA kan de aanschaf en het gebruik van elektrische voertuigen stimuleren. Het voordelig kunnen laden van elektrische voertuigen, nabij de eigen woning of onderneming, maakt een elektrisch voertuig aantrekkelijker. Daarmee draagt het voorstel bij aan het behalen van de doelstellingen van de regionale energiestrategie (RES) en de ambitie van Teylingen om in 2050 energieneutraal te zijn, zoals benoemd in de lokale energiestrategie (LES).

3.1.2 Laadmogelijkheden binnen de gemeente worden uitgebreid met VPA.

Gebruikers van VPA hoeven minder vaak gebruik te maken van de openbare laadinfrastructuur binnen de gemeente. De beschikbaarheid aan openbare laadpalen komt daarmee vaker ten gunste van de gebruikers van elektrische voertuigen die geen gebruik kunnen maken van een VPA.

3.1.3 Kabelgoottegels geven zo min mogelijk hinder voor gebruikers van de openbare ruimte.

Kabelgoottegels bieden gelegenheid om VPA zo te plaatsen dat dit tot zo min mogelijk hinder leidt voor voetgangers op trottoirs. Dit in tegenstelling tot kabelmatten en speciale kabels, die altijd bovenop de bestrating komt te liggen. (zie bijlage 4)

3.1.4 Om het gebruik van de kabelgoottegel toe te staan voor VPA, dient de APV op artikel 2.10 uitgebreid te worden.

Op dit moment is een VPA op grond van de Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024 verboden. Om de VPA door het gebruik van kabelgoottegels mogelijk te maken is aanpassing van de APV noodzakelijk. Bij de aanpassing van de APV geeft de raad het college tevens de bevoegdheid regels op te stellen over de aanvraag, aanleg en ingebruikname van de kabelgoottegels.

2.1 Met het vaststellen van de raadsbrief informeert het college de raad.
Met het vaststellen informeert het college de raad over de uitvoering van de motie en de voorgestelde wijzigingsverordening.

Wat moeten we meewegen bij dit besluit: kanttekeningen

3.1.1 Het breder toestaan van VPA is een recente ontwikkeling. Landelijke ervaringen zijn nog beperkt.

Meerdere gemeenten in Nederland hebben recent beleidsregels aangenomen voor het toestaan van VPA. De ervaringen van dit toestaan zijn nog niet breed gedeeld.

3.1.2 Vanuit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) zijn adviezen uitgegeven over het wel of niet toestaan van VPA.

De NAL-samenwerkingsregio's Noordwest Nederland (MRA-E), Zuid Nederland en Zuidwest Nederland hebben adviezen afgegeven om VPA niet toe te staan of daar terughoudend in te zijn. (zie bijlage 6 en 7)

3.1.3 De beleidsregels kunnen niet worden vastgesteld met bepalingen die tegenstrijdig zijn met bepalingen in de huidige Elektriciteitswet (1998).

Het gebruiken van lokale energieopwekking kan niet als voorwaarde worden opgenomen. Tijdvensters voor het gebruik van een VPA kunnen niet als voorwaarde worden opgenomen. VPA kunnen niet, of niet verplicht, aangestuurd worden voor Netbewust Laden (NBL). Deze kanttekeningen kunnen leiden tot een aanvullende belasting op het stroomnet (transformatorhuizen, onderstations) op momenten wanneer de opbrengst van lokale energieopwekking laag is.

3.1.4 Er blijft te allen tijde een aansprakelijkheidsrisico voor de gemeente

Vanwege haar zorgplicht als wegbeheerder, blijft er altijd een aansprakelijkheidsrisico voor de gemeente, zowel bij het wél als niet toestaan van een VPA. (zie bijlage 8 en 9)

3.1.5 Het behandelen van aanvragen voor de aanleg van kabelgoottegels vraagt aanvullende capaciteit van de gemeente.

3.1.6 Het toezien op correct gebruik van de kabelgoottegels en het niet-toegestane gebruik van andere vormen van VPA, vraagt aanvullende capaciteit in handhaving.

3.1.7 Het risico bestaat dat inwoners een parkeerplaats claimen
Omdat inwoners voor eigen rekening een kabelgoot en oplaadpunt laten aanleggen, zouden ze mogelijk een parkeerplaats voor hun woning kunnen claimen. Het blijft echter een openbare parkeerplaats Inwoners zullen hierover zelf afspraken dienen te maken met hun buurt. De gemeente heeft hier geen rol in.

3.1.8 Niet voor iedere woning is een kabelgoot te realiseren
Alleen daar waar de auto recht voor de deur kan worden geparkeerd op een openbare parkeerplaats is deze mogelijkheid voor een kabelgoot te realiseren. Daarbij moet de minimale vrije doorloop op de stoep 90 cm zijn (geen kabel boven maaiveld). En de aansluiting van de private ruimte en de openbare ruimte dient vlak te zijn.

3.1.2 Artikel 2:10 APV moet over naar het Omgevingsplan.
In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 moeten bepalingen uit de APV die de fysieke leefomgeving betreffen over naar het Omgevingsplan. Dat geldt ook voor de artikelen 2:10 en 2:11 APV. Artikel 2:10 APV gaat over voorwerpen op of aan de openbare plaats en artikel 2:11 APV gaat over het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg. Dat hoeft nu niet direct, er is een overgangsperiode om dit te regelen. Uiterlijk 1 januari 2032 moeten deze bepalingen zijn opgenomen in het Omgevingsplan.

Wat kost het

Aanlegkosten kabelgoottegel

Aanleg van de kabelgoottegel in de openbare ruimte wordt uitgevoerd door, of in opdracht van, de gemeente. Aanlegkosten worden volledig op de aanvragende partij verhaald. Voor aanleg worden vaste tarieven vastgesteld, met staffels op basis van de benodigde lengte van de kabelgoot. Deze aanlegkosten worden jaarlijks geïndexeerd.

Begroting van capaciteit

Binnen de huidige begroting is geen dekking opgenomen voor de benodigde capaciteit voor het behandelen van aanvragen en handhaving. De benodigde capaciteit is een afgeleide van het aantal aanvragen en het totaal toegekende aanvragen. De benodigde structurele capaciteit is daarmee nog niet in te schatten. De aantrekkelijkheid van een VPA-maatregel is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder energieprijzen, nationale wetgeving (bijvoorbeeld de salderingsregeling) en de energievraag van individuele huishoudens.

Juridisch kader

- Op grond van het Awb artikel 4.81 lid 1 is het college bevoegd tot het vaststellen van deze beleidsregel.
- Op grond van de Gemeentewet artikel 169 lid 2 stelt het college de raadsbrief vast om daarmee de raad van inlichtingen te voorzien voor het uitoefenen van haar taak.
- De bepalingen in de voorgestelde beleidsregel zijn niet in strijd met de Elektriciteitswet (1998), specifiek artikel 83, welke luidt: "Provinciale staten en de gemeenteraad zijn niet bevoegd het opwekken, het transporteren en het leveren van elektriciteit in het belang van de energievoorziening aan regels te binden."
- Op grond van artikel 149 Gemeentewet maakt de raad de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. Op dit moment is het door de raad in de APV onder artikel 2:10 verboden ‘zonder of in afwijking van een vergunning van het college een openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan.’ Er zijn situaties uitgezonderd van dit verbod, maar het gebruik van kabelgoottegels als VPA valt daar niet onder. Om het gebruik van kabelgoottegels mogelijk te maken is aanpassing van de APV noodzakelijk. Met aanpassing van het artikellid geeft de raad tevens de bevoegdheid aan het college om nadere regels vast te stellen over de aanleg en ingebruikname van de kabelgoottegels.

Aanpak, uitvoering en participatie

- Dit voorstel is tot stand gekomen na onderzoek van de verschillende VPA-uitvoeringsvormen, intern overleg met betrokken afdelingen en op basis van externe adviesrapporten.

- Na vaststelling door het college wordt aan de raad voorgesteld om de APV te wijzigen. Indien de raad positief besluit op de voorgestelde wijziging van het APV, zullen de wijzigingsverordening en de Beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen elektronisch worden gepubliceerd, conform de Bekendmakingswet. De beleidsregels en de wijzigingsverordening treden in werking op de dag na bekendmaking conform Awb artikel 3:40.
- Na het inwerking treden van zowel de beleidsregels als de wijzigingsverordening, zal dit worden gecommuniceerd via de lokale media en de gemeenteberichten.

Duurzaamheid

Dit voorstel kan bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van de RES 1.0.

Hillegom-Lisse-Teylingen

Dit voorstel is enkel bestemd voor de gemeente Teylingen.
Een gelijk voorstel wordt voorgelegd aan het college van Lisse naar aanleiding van een aangenomen motie in de raad van Lisse d.d. 26 oktober 2023.

Urgentie

Niet van toepassing.

Evaluatie

Gezien het toestaan van VPA een nieuwe ontwikkeling is op het gebied van de laadinfrastructuur, is het belangrijk om de effecten van VPA inzichtelijk te krijgen.

Hiervoor wordt minimaal eenmaal een evaluatie uitgevoerd, na het in werking treden van deze beleidsregel.

Deze evaluatie wordt 2 jaar na het in werking treden van deze beleidsregel uitgevoerd. De evaluatie zal minimaal de volgende onderdelen bevatten:

- een inventarisatie van het aantal ingediende aanvragen gedurende 2 jaar, vanaf het moment van inwerkingtreding;
- het aantal toegekende- en geweigerde aanvragen;
- ervaringen van inwoners en ondernemers;
- ervaringen van de betrokken ambtelijke afdelingen;
- ervaringen van externe partijen waaronder, maar niet uitsluitend, samenwerkingsregio Zuidwest Nederland en netbeheerder Liander.

Deze evaluatie kan als onderbouwing dienen voor het aanpassen of intrekken van de regels.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Beleidsregels Kabelgoottegels Teylingen
2. Raadsvoorstel De eerste wijziging Algemene plaatselijke verordening Teylingen 2024
3. Raadsbrief Kabelgoottegels (Verlengde Private Aansluitingen)
4. Motie Thuis Laden d.d. 25-04-2024
5. Onderzoek en advies - Uitvoeringsvormen VPA
6. Advies MRA-E d.d. 15-10-2024
7. Advies RAL-Zuid d.d. 20-08-2024
8. Advies Pels Rijcken d.d. 4-10-2024
9. Rapport NKL - VPA Afwegingskader (Juni 2022)
10. Aanpassing Toelichting op de APV